

Eduskunta
Valtiovarainvaliokunta
Maatalousjaosto

LAUSUNTO

11.9.2014

Lausunnon antaja: Elintarviketeollisuusliitto ry/Suomen Meijeriyhdistys

Viite: Hallituksen esitys eduskunnalle vuoden 2014 toiseksi lisätalousarvioksi: maa- ja metsätalousministeriön pääluokka 30, erityisesti mom 30.10.44.

Elintarviketeollisuusliiton yhteydessä toimiva Suomen Meijeriyhdistys¹ kiittää mahdollisuudesta tulla kuulluksi valtiovarainvaliokunnan maatalousjaostossa hallituksen esityksessä Venäjän vastapakotteiden takia budjettiin varatuista kansallisista tuista maataloussektorille.

Venäjälle suuntautunut vientivolyymi meijerialalla oli varsin suuri osuus Suomen maidontuotannosta. Venäjän pakotteista eivät ole kärsineet vain vientiä harjoittaneet yritykset vaan koko meijerikenttä. Elintarviketeollisuudessa on yleensä arvioitu, että välilliset seuraamukset pakotteista nousevat jopa suoria Venäjän kaupan menetyksiä suuremmiksi ja ovat kokonaisuudessaan satoja miljoonia euroja. Meijerisektorilla yhden suuren yrityksen Venäjän vientiin tarkoitettujen tuotteiden saattaminen myyntiin kotimaan pienillä markkinoilla on johtanut tuotteiden halpakauppaan suuren julkisuuden saattelemana. Epäsuoria välittömiä tappioita on aiheutunut muillekin kuin Valiolle halpamyynnin, lisääntyneen tarjonnan ja kaupan ostojen epävarmuuden vuoksi. Valion Venäjän vientiin tarkoitettuja tuotteita on arvioitu tulevan kotimaan markkinoille vielä pitkään, minkä takia tukalan markkinatilanteen ei uskota jäävän lyhytaikaiseksi. Tilanteen pelätään heikentyvän entisestään muualta Euroopasta Suomen markkinoille kaupiteltavien halpojen tuote-erien takia.

Yhdistys pitää erittäin hyvänä, että budjettiin on varattu määräraha, jolla voidaan osaltaan auttaa maatalouden tuotantoedellytysten säilymistä markkinatilanteen heikentyessä. Tuki ei mielestämme ole riittävä mutta kuitenkin oikeansuuntainen. Yhdistys katsoo myös, että kansallinen tuki tulee suunnata tasapuolisesti maitosektorilla kaikille suomalaisille maidontuottajille. Yhdistys vastustaa tukien suuntaamista yrityksille, koska yrityskohtaiset tuet vääristäisivät kilpailua. Lisäksi maidontuottajille tukia maksettaessa ei tule tehdä eroa, mille meijerille tuottaja maitoa toimittaa. Tällainen jaottelu vääristäisi kilpailua alkutuotannossa samoin kun yritystuet vääristäisivät kilpailua jalostuksessa ja vähittäiskauppapuolella. Mikäli vastapakotteiden vaikutukset jatkuvat, tulee tätä kansallisista tukea tarvittaessa jatkaa.

Suomen Meijeriyhdistys on kannattanut myös EU:n yhteisen maatalouspolitiikan instrumenttien, kuten julkinen intervention ja yksityiseen varastoinnin tuen käyttöönottoa sekä lisäpanostusta tiedotus- ja menekinedistämistoimintaan vakavamman Euroopan laajuisen tai globaalien kriisin välttämiseksi.

Suomessa ei yhdistyksen mielestä tehty riittävästi arviointia vaihtoehtoisista toimista markkinakriisin välttämiseksi ja koko meijerialan yritysten toimintaedellytysten turvaamiseksi. Nyt

hävikkiä torjutaan kilpailutilanteen kustannuksella välittämättä pidemmän aikavälin seurauksista alan yrityksille.

Jos tilanne pitkittyy, on suomalaisille tuotteille löydettävä uusia markkinoita. Viranomaisten toivotaan auttavan uusien markkinoiden etsimisessä ja viranomaiskontakteja edellyttävissä vientiasioissa.

Kunnioitavasti

ELINTARVIKETEOLLISUUSLIITTO ry
Suomen Meijeriyhdistys

Marika Säynevirta
Asiamies

ⁱ Suomen Meijeriyhdistykseen kuuluvat Elintarviketeollisuusliitossa jäsenenä olevat yhteensä kaksikymmentä meijerialan yritystä. Yhdistyksen hallitukseen kuuluvat seuraavat yritykset: Arla Oy, Osuuskunta Satamaito, Kuusamon Juusto Oy, Juustoportti Food Oy, Hämeenlinnan Osuusmeijeri, Kaslink Foods Oy, Jokilaakson Juusto Oy, Osuuskunta Maitokolmio, Osuuskunta Maitomaa ja Vaalan Juustola. Jäsenyrityksillä on kymmeniä tuotantolaitoksia ja noin 1300 sopimustuottajaa ympäri Suomea. Jäsenyritykset jalostavat yli 20 prosenttia Suomessa tuotetusta maidosta.

Yhdistys on jäsen eurooppalaisessa meijerialan järjestössä EDAssa (European Dairy Association) ja kansainvälisessä meijerialan liitossa IDF:ssä (International Dairy Federation).